

Aan de orde is het **tweeminutendebat Ggz/Suïcidepreventie (CD d.d. 15/04)**.

De voorzitter:

Dan is nu aan de orde het tweeminutendebat Ggz/Suïcidepreventie. Ik heet beide staatssecretarissen van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van harte welkom, de leden, mensen op de publieke tribune en iedereen die dit debat op afstand volgt. Negen leden hebben zich ingeschreven. De aanvrager van dit debat is mevrouw Van den Hil. Ik geef haar het woord, dat zij voert namens de fractie van de VVD.

Mevrouw **Van den Hil** (VVD):

Voorzitter. Ik heb één motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de beëindiging van een behandeltraject voor ggz-patiënten onzekere gevolgen kan hebben;

constaterende dat ggz-zorgverleners soms behandelingen onnodig lang laten duren omdat er geen terugvalmogelijkheid is;

overwegende dat het goed is om een patiënt te laten ervaren hoe zonder hulp zijn of haar leven weer opgepakt kan worden, maar dat deze patiënten vaak hoge drempels ervaren om daarna, mocht het nodig zijn, weer hulp te vragen en te ontvangen;

overwegende dat het opnieuw op een wachtlijst staan en het aflopen van de termijn van een verwijzing in de weg kunnen staan om snel opnieuw hulp te ontvangen;

overwegende dat het een patiënt en zorgverlener zekerheid geeft als er nog een terugvalmogelijkheid is om binnen het bestaande zorgtraject hulp te kunnen ontvangen, waardoor er een pauzeknop ontstaat;

verzoekt de regering om te onderzoeken onder welke voorwaarden de groep stabiele patiënten met chronische aandoeningen weer laagdrempelig een consult in de ggz kunnen krijgen nadat hun ggz-behandelrelatie eindigt, en dit voor deze groep mogelijk te maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van den Hil, Rijkers-Oosterkamp en Ceder.

Zij krijgt nr. 733 (25424).

Mevrouw **Van den Hil** (VVD):

Voorzitter. Omdat dit mijn allerlaatste debat is, wil ik ook nog aandacht vragen voor een aantal zaken waar ik al vanaf de eerste dag dat ik lid van deze Kamer was mee aan de slag ben gegaan. Allereerst vraag ik aandacht voor het feit dat er binnen de ggz door de goede inzet van zorgprofessionals, zoals kinder- en jeugdpsychologen, hbo-psychologen, systeemtherapeuten en orthopedagoog-generalisten, veel meer capaciteit beschikbaar is om mensen sneller te helpen. Ga hiermee aan de slag. Let op: ook binnen de ggz is er aandacht nodig voor de verschillen tussen jongens en meisjes die hulp zoeken; dat werd gisteren in het rondetafelgesprek over vrouwengezondheid ook weer duidelijk.

Voorzitter. Als allerlaatste vraag ik aandacht voor de aanpak van agressie tegen

zorgverleners. Zij hebben de steun van de politiek op dit onderwerp hard nodig. Het puntenplan dat ik maakte geeft handvatten voor een goede aanpak. Daarom vraag ik nu de toezegging van deze twee staatssecretarissen om alle punten uit mijn plan gezamenlijk met de minister van VWS op te pakken. Geef hier samen een klap op, zou ik zeggen. Dit verwoord ik in een elfje:

Agressie
Tegen zorgverleners
Vraagt volle aandacht
Het was, is, blijft
Onacceptabel

Dank u wel.

De **voorzitter**:

Hartelijk dank. U heeft een interruptie van mevrouw Westerveld.

Mevrouw **Westerveld** (GroenLinks-PvdA):

Mevrouw Van den Hil gaf zelf al aan dat dit haar laatste debat is. Ik heb eigenlijk geen vraag aan haar, maar ik wilde haar bedanken voor het vele werk dat zij heeft verricht. We vlogen debatten weleens anders aan, maar achter de schermen hebben we altijd goed samengewerkt. Ik denk dat dat voor meer collega's geldt.

Mevrouw **Van den Hil** (VVD):

Dank je wel.

(Geroffel op de bankjes)

De **voorzitter**:

Hartelijk dank daarvoor. Ook dank aan mevrouw Van den Hil. Dan gaan we luisteren naar mevrouw Beckerman. Zij voert het woord namens de fractie van de Socialistische Partij. Gaat uw gang.

Mevrouw **Beckerman** (SP):

Voorzitter, dank. Ik vervang vandaag even mijn collega Sarah Dobbe, die namens de Tweede Kamer op werkbezoek is. Ik ga namens haar drie moties indienen.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat slachtoffers van seksueel geweld nu vaak te maken krijgen met forse wachtlijsten wanneer zij ggz-zorg nodig hebben;

overwegende dat hulpverleningsorganisaties nu in bepaalde gevallen al mentale ondersteuning bieden aan deze mensen, maar dat hierbij regionale verschillen bestaan en deze initiatieven vaak beperkt worden door een gebrek aan financiering;

verzoekt de regering om te zorgen voor een uitbreiding van het aanbod van mentale ondersteuning aan slachtoffers van seksueel geweld en hierbij ook aandacht te hebben voor de zorg voor slachtoffers waarbij het seksueel geweld langer geleden plaatsvond,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Beckerman en Dobbe.

Zij krijgt nr. 734 (25424).

Mevrouw **Beckerman** (SP):

Dan de tweede motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er momenteel bijna 109.000 wachtplekken zijn voor de ggz;

overwegende dat er ondertussen signalen zijn dat behandelaren aan het einde van het jaar minder mensen mogen behandelen dan zij zouden kunnen als gevolg van omzetplafonds;

verzoekt de regering om een onderzoek uit te laten voeren onder zorgaanbieders en zorgverleners in de ggz om te achterhalen hoeveel extra mensen zij kunnen behandelen zonder omzetplafonds,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Beckerman en Dobbe.

Zij krijgt nr. 735 (25424).

Mevrouw **Beckerman** (SP):

De laatste motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er momenteel 109.000 wachtplekken zijn in de ggz en dat de mensen die de zorg het meeste nodig hebben het langste moeten wachten;

overwegende dat er tegelijkertijd budgetplafonds worden gebruikt in de ggz, terwijl deze zorgen voor langere wachtlijsten en onuitlegbare verschillen tussen verzekerden van verschillende zorgverzekeraars en deze het minder aantrekkelijk maken om mensen met de meest complexe problematiek te behandelen;

verzoekt de regering om het gebruik van omzetplafonds in de ggz te verbieden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Beckerman en Dobbe.

Zij krijgt nr. 736 (25424).

Mevrouw **Beckerman** (SP):

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Hartelijk dank. Dan gaan we luisteren naar mevrouw Paulusma. Zij voert het woord namens de fractie van D66. Gaat uw gang.

Mevrouw **Paulusma** (D66):

Voorzitter, dank u wel. Ik heb geen motie, maar wel een vraag. Vanochtend hadden we het commissiedebat Leefstijlpreventie. Daarin gaf de staatssecretaris aan dat er een onderzoek loopt om te duiden wat bij mentale problemen nou het verschil is tussen jongens en meiden, mannen en vrouwen. Gisteren hadden we een heel interessant rondetafelgesprek over de strategie voor vrouwegezondheid. Daarbij was een hoogleraar psychiatrie aanwezig die heel duidelijk de correlatie liet zien tussen hormonen en het effect op mentale problemen, zelfs bij hele jonge meiden. Ik ben heel erg benieuwd of in het onderzoek dat gedaan wordt deze component ook meegenomen wordt. Het zou namelijk een gemiste kans zijn als we dat niet doen met elkaar. Ik ben heel benieuwd naar de reactie van de staatssecretaris.

De voorzitter:

Hartelijk dank. We gaan luisteren naar mevrouw Rijkers-Oosterkamp. Zij voert het woord namens de fractie van BBB. Gaat uw gang.

Mevrouw **Rijkers-Oosterkamp** (BBB):

Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee moties.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat mentale problemen vaak te laat herkend worden en de verbinding met het sociaal domein hierbij kan helpen;

overwegende dat het belangrijk is om mensen op tijd te helpen, zodat problemen niet erger worden;

verzoekt de regering om een plan te maken waarbij wijkcentra, sportverenigingen, scholen en buurthuizen een vaste plek krijgen in de vroegsignalering van mentale problemen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Rijkers-Oosterkamp.

Zij krijgt nr. 737 (25424).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de geestelijke gezondheidszorg te maken heeft met zes verschillende wetten, elk met eigen regels, geldstromen en verantwoordingssystemen;

overwegende dat deze ingewikkelde verdeling zorgt voor veel problemen in de samenwerking tussen hulpverleners en organisaties;

overwegende dat mensen hierdoor soms niet de hulp krijgen die ze nodig hebben, omdat wetten of regels in de weg zitten;

verzoekt de regering om voor het einde van dit jaar met een concreet voorstel te komen om de samenwerking tussen de zes verschillende wetten makkelijker te maken, zodat zorgverleners beter kunnen samenwerken en mensen sneller en passend geholpen worden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Rijkers-Oosterkamp.

Zij krijgt nr. 738 (25424).

Mevrouw **Rijkers-Oosterkamp** (BBB):

Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**:

Een ogenblik. U krijgt nog een vraag van mevrouw Westerveld.

Mevrouw **Westerveld** (GroenLinks-PvdA):

Ja, over de eerste motie. Ik vind die best wel ingewikkeld, niet omdat ik tegen investeringen ben in sportcentra, buurtcentra en al die andere zaken waar gemeenten belangrijk werk doen, maar wel omdat we weten dat gemeenten het, ook na de afgelopen Voorjaarsnota, nog steeds heel moeilijk gaan krijgen de komende tijd. Mijn vraag aan mevrouw Rijkers is dus: als deze motie wordt aangenomen, wat verwacht ze dan van het kabinet?

Mevrouw **Rijkers-Oosterkamp** (BBB):

Dan verwacht ik dat de samenwerking nog wat meer gestimuleerd wordt. Dat hoeft niet altijd met geld. Er zijn bijvoorbeeld ook zorgaanbieders die hun geld gebruiken om voetbalcoaches te trainen om te helpen met het begeleiden van jongeren. Dat soort dingen hoeft geen geld te kosten, maar het moet wel eventjes aangewakkerd worden.

Mevrouw **Westerveld** (GroenLinks-PvdA):

Dus dan is de concrete verwachting dat het kabinet ervoor gaat zorgen dat gemeenten erop worden gewezen dat ze beter moeten samenwerken met bijvoorbeeld zorginstellingen, sportverenigingen enzovoort.

Mevrouw **Rijkers-Oosterkamp** (BBB):

Ja, bijvoorbeeld doordat de goede voorbeelden worden gedeeld.

De **voorzitter**:

Dank u wel voor uw inbreng. We gaan luisteren naar de heer Ceder. Hij voert het woord namens de fractie van de ChristenUnie. Gaat uw gang.

De heer **Ceder** (ChristenUnie):

Dank, voorzitter. In het debat hebben we gesproken over de druk op de ggz, over mogelijke oplossingen daarvoor en over de Wet integrale suïcidepreventie. Ten aanzien van deze wet heb ik nog een vraag. Ook heb ik twee moties.

Over de Wet integrale suïcidepreventie. Kan de staatssecretaris verduidelijken hoe hij gaat rapporteren over de voortgang van de verschillende ministeries en gemeenten? In het debat kreeg ik namelijk de indruk dat hij het wil houden bij een voortgangsrapportage van de landelijke agenda. Dat lijkt me niet in lijn met de wet. Graag een toelichting en een toezegging dat het meer zal zijn dan alleen de voortgangsrapportage.

Voorzitter. Dan twee moties. Allereerst heb ik een motie over de gesloten ggz.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat eenzame insluiting in de ggz enorme impact heeft en zo veel mogelijk moet worden vermeden;

overwegende dat er vanuit de coalitie Voorkomen verplichte zorg wordt gewerkt aan het terugdringen van dwang;

overwegende dat desondanks het aantal separaties toeneemt;

verzoekt de regering de aanjaagfunctie van de coalitie te versterken, bijvoorbeeld met een persoon als landelijke aanjager, en samen met deze coalitie te werken aan het drastisch terugdringen van het aantal separaties,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Ceder en Westerveld.

Zij krijgt nr. 739 (25424).

De heer **Ceder** (ChristenUnie):

Voorzitter. Ten tweede de motie over de Skaeve Huse. De inzet van het kabinet kan en moet beter.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de motie-Eerdmans/Bikker (36410-XVI, nr. 112) verzocht om een landelijk programma voor Skaeve Huse, die een woonzorgvorm zijn voor mensen met grote gedragsproblemen;

overwegende dat het voor gemeenten moeilijk blijkt te zijn om deze woonvormen te realiseren, door gebrek aan draagvlak, kennis en financiële middelen;

verzoekt de regering vanuit de ministeries van VWS en VRO gemeenten actief te ondersteunen bij het realiseren en in stand houden van Skaeve Huse, als gemeenten daar behoefte aan hebben,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ceder.

Zij krijgt nr. 740 (25424).

De heer **Ceder** (ChristenUnie):

Ten aanzien van de laatste motie wil ik benadrukken dat het niet alleen gaat om ondersteuning met financiële middelen. Ik weet dat wat dat betreft het een en ander bezig is. Het gaat juist ook om het vergroten van draagvlak. Dat gaat om meer. Het vraagt om een bredere, misschien ook wel persoonlijke inzet van de bewindspersoon. Graag een reactie.

Dank u wel.

De voorzitter:

Hartelijk dank. Dan gaan we luisteren naar mevrouw Westerveld. Zij voert het woord namens GroenLinks-Partij van de Arbeid. Gaat uw gang.

Mevrouw **Westerveld** (GroenLinks-PvdA):

Dank, voorzitter. Meer dan 100.000 mensen wachten op de wachtlijst van de ggz. Een aantal van hen is radeloos. Sommige mensen overleven de wachtlijst niet. Zo hoog is de nood. Maar wij wachten ook: op concrete plannen, op het AZWA en op een kabinet dat draagkracht toont en moties uitvoert. Vanwege de tijd kom ik terug op twee dingen in het debat.

Eén: mijn aangenomen motie over een structurele financiering van laagdrempelige steunpunten. Die laagdrempelige steunpunten moeten er komen. Dat zei de staatssecretaris ook bij EenVandaag, maar de structurele financiering is nog niet geregeld. Lees maar in de brief: daarin staat dat gemeenten het kunnen betalen. Ik wil heel graag dat de staatssecretaris structurele financiering gaat regelen. Ik hoor daar graag een toezegging op.

De tweede vraag gaat over het actieplan Passende langdurige zorg voor dakloze mensen. Daarover gaf de andere staatssecretaris aan dat ze geen controleerbare doelen kon geven, omdat ze data mist. Maar ik wil als Kamer wel een vinger aan de pols. Nou begrijp ik dat vóór de zomer duidelijk is welke regio's worden geselecteerd als pilots voor dit actieplan. Kan de staatssecretaris dan ook vóór de zomer in een brief melden welke regio's het worden, hoe de voortgang van het actieplan vordert en welke knelpunten in beeld zijn gekomen die de afgelopen maanden zijn opgelost? Zo komt dit actieplan daadwerkelijk snel van de grond.

Dan heb ik nog één motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de staatssecretaris het scenario verkent om de marktwerking voor de acute ggz te beperken;

constaterende dat de problemen rondom marktwerking in de hele cruciale ggz spelen;

overwegende dat deze problematiek niet opnieuw verkend hoeft te worden, omdat de problemen al jaren bekend zijn;

verzoekt de regering om de marktwerking in de hele cruciale ggz te beperken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Westerveld en Dobbe.

Zij krijgt nr. 741 (25424).

Dank u wel. Dan gaan we luisteren naar de heer Thiadens. Hij voert het woord namens de fractie van de PVV. Gaat uw gang.

De heer **Thiadens** (PVV):

Dank, voorzitter. Ik heb vier moties.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de pilot Centraal Toeleidingspunt in de regio Arnhem en Nijmegen heeft geleid tot een significante afname van de wachtlijsten voor ggz in deze regio;

constaterende dat door deze pilot 43% van de verwijsstroom naar buiten de ggz is verwezen, waardoor de druk op de ggz enorm is afgenomen;

constaterende dat de pilot in 90% van de doorverwijzingen "first time right" scoort en hierdoor mensen dus bijna altijd direct de juiste hulp krijgen;

verzoekt de regering om de pilot van het Centraal Toeleidingspunt als voorbeeld op te nemen in het AZWA en zo veel mogelijk over de rest van Nederland te implementeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Thiadens.

Zij krijgt nr. 742 (25424).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de wachtlijsten in de ggz onacceptabel lang blijven en ingekort moeten worden om te kunnen voldoen aan de zorgplicht;

constaterende dat verpleegkundigen en artsen in hun algemene rol als arts of verpleegkundige, los van een eventuele specialisatie, flexibel bij andere zorgaanbieders en/of op afwijkende werktijden diensten zouden kunnen vervullen;

constaterende dat hierdoor de wachtlijsten zullen afnemen;

verzoekt de regering om, in samenspraak met de beroepsverenigingen, te bevorderen dat artsen en verpleegkundigen in de ggz flexibel bij andere zorgaanbieders en/of op afwijkende werktijden inzetbaar zijn,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Thiadens.

Zij krijgt nr. 743 (25424).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de wachtlijsten in de ggz onacceptabel lang blijven en ingekort moeten worden om te kunnen voldoen aan de zorgplicht;

constaterende dat een groot aantal aanbieders zich slechts focust op de patiënten met een

relatief lichte zorgvraag en door middel van exclusiecriteria zwaardere zorgvragen uitsluit;

constaterende dat deze aanbieders hierdoor niet aan de zorgplicht voldoen;

verzoekt de regering exclusiecriteria bij zorgaanbieders te schrappen, behalve wanneer dit strikt noodzakelijk is voor zorginhoudelijk te onderbouwen uitzonderingsgevallen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Thiadens.

Zij krijgt nr. 744 (25424).

De heer **Thiadens** (PVV):

Dan de laatste motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering en de partijen uit het bestuurlijk overleg het scenario verkennen van het beperken van de marktwerking in de HIC en de IHT;

verzoekt de regering uit te spreken dat het volledig uitbannen van de marktwerking in de HIC en de IHT niet is uitgesloten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Thiadens.

Zij krijgt nr. 745 (25424).

De heer **Thiadens** (PVV):

Dank u wel.

De **voorzitter**:

Hartelijk dank. Nog een ogenblik. Wilt u even wachten? Er is een vraag.

De heer **Thiadens** (PVV):

Pardon. Mevrouw Westerveld.

Mevrouw **Westerveld** (GroenLinks-PvdA):

Ik heb een vraag over de motie op stuk nr. 742 en een over de motie op stuk nr. 744. De vraag over de motie op stuk nr. 742 is de volgende. Ik woon in Nijmegen en ik ben een tijdje geleden op bezoek geweest bij mensen die met de pilot bezig zijn. Die heeft inderdaad heel goede resultaten. Ik vroeg hun ook: waar loopt u nou tegenaan? Een van die zaken waar mensen tegenaan lopen, betreft de budgetplafonds. Ik vroeg me dus af of de heer Thiadens het dan ook met me eens is dat als we deze pilot succesvol willen maken in het hele land, wat ik een goed idee vind, we dan ook verder moeten kijken naar de belemmeringen die er zijn, bijvoorbeeld door de budgetplafonds. Die staan bijvoorbeeld in de motie van de SP waar ik ook onder sta.

De heer **Thiadens** (PVV):

Absoluut. Budgetplafonds zijn natuurlijk een vervelende barrière voor het verlenen van zorg. Het kan niet zo zijn dat als je in november, of misschien wel eerder in het jaar, zorg nodig hebt, tegen een budgetplafond aanloopt. Dus wie kan daar niet tegen zijn, zou ik haast zeggen tegen mevrouw Westerveld. Die barrière zou dus inderdaad niet moeten bestaan.

Mevrouw **Westerveld** (GroenLinks-PvdA):

En ik heb een vraag over de motie op stuk nr. 744, want in de brief van de staatssecretaris stond ook al iets over de exclusiecriteria die hij wil schrappen. Dat lijkt mij een heel goed idee. Maar mijn vraag is: gaat de motie van de PVV nou verder dan wat er in de brief staat, of niet? Dat heb ik nog niet helemaal scherp.

De heer **Thiadens** (PVV):

Laat ik zeggen dat deze motie in ieder geval is bedoeld om er zeker van te zijn dat die exclusiecriteria niet worden gehanteerd. Het is aan de staatssecretaris om dat te interpreteren, maar misschien ondersteunt de motie de brief, of misschien — dat denk ik, in alle eerlijkheid — geeft het voor ons zekerheid dat als die motie wordt aangenomen die exclusiecriteria niet meer worden gehanteerd.

De **voorzitter**:

Dank, meneer Thiadens. Dan gaan we luisteren naar de heer Diederik van Dijk, die zijn termijn uitspreekt namens de fractie van de SGP. Gaat uw gang.

De heer **Diederik van Dijk** (SGP):

Dank u wel, voorzitter. Ik heb één motie, die hopelijk voor zich spreekt.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat uit onderzoek blijkt dat er een sterk verband bestaat tussen ggz-problematiek, relatieproblemen en jeugdhulpgebruik bij kinderen;

overwegende dat in het eerste deel van het Actieprogramma mentale gezondheid en ggz geen aandacht wordt geschonken aan deze relationele aspecten van mentale problemen;

verzoekt de regering deze relationele benadering alsnog te verwerken in het aangekondigde tweede deel van het Actieprogramma mentale gezondheid en ggz en hieraan concrete doelen te verbinden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Diederik van Dijk, Ceder en De Korte.

Zij krijgt nr. 746 (25424).

De heer **Diederik van Dijk** (SGP):

Voorzitter, tot slot. Ook ik dank graag mevrouw Van den Hil voor de hele prettige contacten. Ik wens haar een heel mooi vervolg van haar levensreis buiten deze Kamer.

Dank u wel.

De voorzitter:

Hartelijk dank. Mevrouw De Korte gaat als laatste spreken in de termijn van de Kamer. Zij doet dat namens de fractie van Nieuw Sociaal Contract. Gaat uw gang.

Mevrouw **De Korte** (NSC):

Dank u wel, voorzitter. Nieuw Sociaal Contract vindt de samenwerking in de zorg van essentieel belang. Daarom hebben we de volgende motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in alle regio's mentalegezondheidsnetwerken (MGN's) zijn waarin samengewerkt wordt tussen het sociaal domein, de huisartsenzorg en de ggz;

overwegende dat sommige van deze MGN's succesvol zijn in het verminderen van wachttijden in de ggz en er zorg voor dragen dat mensen met mentale problemen sneller op de juiste plek komen;

overwegende dat aan de andere kant vele mentalegezondheidsnetwerken nog te veel blijven hangen in overleg;

overwegende dat het noodzakelijk is dat het ministerie van VWS, de NZa, het Zorginstituut Nederland, de IGJ en de verzekeraars actief meedenken over de facilitering van samenwerking om MGN's tot succes te maken;

verzoekt de regering om versnelling aan te brengen bij de mentalegezondheidsnetwerken door te leren van succesvolle netwerken, te onderzoeken wat de barrières zijn en hoe deze weg te nemen, en hierin op te trekken met de NZa, het Zorginstituut Nederland, de IGJ en de zorgverzekeraars,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid De Korte.

Zij krijgt nr. 747 (25424).

Mevrouw **De Korte** (NSC):

Ook vanaf mijn plek veel dank aan mevrouw Van den Hil voor al haar werk in de zorg. We delen haar zorgen over de agressie in de zorg, die gestopt moet worden. We wensen haar heel veel succes in de toekomst.

De voorzitter:

Hartelijk dank. Dat was de termijn van de Kamer. We gaan voor vijf minuten schorsen en dan krijgen we een appreciatie van onder andere de vijftien ingediende moties. We zijn even geschorst.

De vergadering wordt van 14.48 uur tot 14.56 uur geschorst.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering. Aan de orde is de voortzetting van het tweeminutendebat Ggz/Suïcidepreventie. We zijn toe aan de termijn van de zijde van de regering. Ik geef het woord aan de staatssecretaris. Hij moest nog heel even iets checken bij zijn ondersteuning. Het is heel goed om sportief te zijn. Gaat uw gang, staatssecretaris.

Staatssecretaris **Karremans**:

Dank u wel, voorzitter. Ik begin met de vragen die gesteld zijn door een aantal leden. Allereerst wil ik zeggen dat dit het laatste debat is van mevrouw Van den Hil. Ik moet zeggen dat ik erg prettig heb samengewerkt met mevrouw Van den Hil. Ik ga haar zeker missen in deze Kamer. Ik kom zo bij de appreciatie van de motie die zij heeft ingediend. Ik wil haar vragen recht doen, want zij heeft tijdens het commissiedebat een punt gemaakt van de agressie richting ggz-zorgverleners. Ik vind het belangrijk dat dit ook in dit debat genoemd wordt, want agressie tegen zorgverleners is ongekend hufterig en die moet op alle mogelijke manier worden bestreden. Daarom werken we daar hard aan op VWS. We zullen de aanmoediging van mevrouw Van den Hil in ons achterhoofd houden, ook als zij straks actief is in de zorg in Zeeland. We moeten hieraan blijven werken, ook ten aanzien van de ggz. Dank voor dat punt in dit debat.

Dan de vraag van mevrouw Paulusma over het onderzoek en de tafel die gisteren heeft plaatsgevonden over het onderzoek naar het hormonale effect op mentale problemen. Ik wil toezeggen dat mee te nemen in de aanpak mentale gezondheid, die we nu aan het uitwerken zijn.

Dan tot slot de vraag van de heer Ceder en daarna kom ik bij de moties. De heer Ceder vroeg welke elementen worden meegenomen in de jaarlijkse voortgangsrapportage Suïcidepreventie. Zoals de wet voorschrijft, wordt het beleid voor suïcidepreventie onderdeel van de landelijke nota gezondheidsbeleid. De inzet vanuit betrokken departementen wordt hierin meegenomen. De aanpak vormt de basis voor de jaarlijkse voortgangsrapportages. In die voortgangsrapportages wordt op de inzet van gemeenten teruggeblikt en wordt ook gekeken hoe de wet door de gemeenten wordt vormgegeven. Een ander element is uiteraard de voortgang van de landelijke agenda.

De heer Ceder had nog een vraag. Die heeft hij net niet gesteld, maar wel in het commissiedebat en ik zou daar nog op terugkomen. Hij vroeg of er een grondslag nodig is voor de gegevensuitwisseling. Daarbij is het vooral de vraag of de huidige grondslag voldoet of dat er een nieuwe grondslag nodig is. Dat weet ik inmiddels: er is een nieuwe grondslag nodig. We weten dat de huidige niet voldoet. Je kunt nu al toestemming geven om gegevens te delen, maar als het gaat om actieve zorgbemiddeling is er een nieuwe grondslag nodig. We onderzoeken nu hoe die eruit moet komen te zien, want die willen we wel creëren. Die vraag uit het commissiedebat stond nog open. Bij dezen is die ook beantwoord.

Voorzitter. Dan kom ik bij de moties. Een flink aantal moties is voor mijn rekening. Allereerst is dat de motie-Van den Hil op stuk nr. 733 over het voorzien van een pauzeknop voor ggz-patiënten. Die motie wil ik oordeel Kamer geven, want het is inderdaad mijn inzet om hier afspraken over te maken. Ik snap de stok achter de deur van de Kamer middels een motie, dus die apprecieer ik op die manier.

Dan kom ik op de motie op stuk nr. 735 van mevrouw Beckerman over omzetplafonds. Ze vraagt te achterhalen hoeveel extra mensen er zouden kunnen worden behandeld. Ik verwijs gemakshalve even naar het commissiedebat, want daarin hebben we het ook over omzetplafonds gehad. Toen heb ik ook gezegd dat zorgaanbieders altijd een zorgplicht hebben. Die omzetplafonds zijn juist een manier om schaarse capaciteit te verdelen en te richten op zwaardere zorg. Die motie ga ik dus ontraden.

Dat geldt ook voor de motie op stuk nr. 735 van mevrouw Beckerman die direct vraagt om een verbod. Die ontraad ik met dezelfde argumentatie.

De **voorzitter**:

Sorry, u had de motie op stuk nr. 735 al ontraden. Welke ...?

Staatssecretaris **Karremans**:

O, dat is de motie op stuk nr. 736, excuus. Ik telde verkeerd door.

Dan kom ik bij de motie op stuk nr. 738 van mevrouw Rijkers. Zij verzoekt de regering voor het einde van dit jaar met een concreet voorstel te komen om de samenwerking tussen de zes wetten makkelijker te maken, zodat zorgverleners beter samen kunnen werken en mensen sneller en passend geholpen worden. Ik ben het ermee eens dat samenwerking heel belangrijk is voor goede zorg en ondersteuning aan mensen met psychiatrische problemen. Ik werk op dit moment ook al op vele manieren aan het verbeteren van de samenwerking. Een nieuw plan lijkt me niet nodig, maar uiteraard denk ik graag mee over hoe ik recht kan doen aan de strekking van de motie. Als ik de motie zo mag lezen dat ik de Kamer voor het einde van het jaar informeer over alle acties die lopen en over de manier waarop we de samenwerking tussen domeinen willen verbeteren, dan kan ik de motie oordeel Kamer geven.

De **voorzitter**:

Mevrouw Rijkers knikt instemmend.

Staatssecretaris **Karremans**:

Dank, voorzitter.

Dan de motie op stuk nr. 739, van de heer Ceder en mevrouw Westerveld. Die verzoekt de regering de aanjaagfunctie van de coalitie te versterken, bijvoorbeeld in de persoon van een landelijk aanjager en samen met deze coalitie te werken aan het drastisch terugdringen van het aantal separaties. Daar hebben we het in het commissiedebat ook over gehad. Ik heb aangegeven dat ik in het vervolgesprek met de coalitie ga onderzoeken hoe ik hun aanjaagfunctie kan ondersteunen. Met die interpretatie kan ik 'm oordeel Kamer geven.

De **voorzitter**:

De heer Ceder knikt instemmend.

Staatssecretaris **Karremans**:

Dan de motie op stuk nr. 741, van mevrouw Westerveld en mevrouw Dobbe. Die verzoekt de regering om de marktwerking in de hele cruciale ggz te beperken. Ik heb al eerder gezegd dat ik de zorgen over de marktwerking deel. Vanmiddag, na dit debat, ga ik terug naar VWS voor het BO cruciale ggz. Het sluit allemaal naadloos op elkaar aan, zou ik bijna zeggen. Ik ben voornemens daar verregaande afspraken te maken die nog nooit eerder zijn gemaakt, zeg ik er gelijk bij. Dat is echt een forse stap. Dat wil ik nu gaan doen. Het gaat over de HIC en IHT, zoals ook in het commissiedebat is gewisseld. Daar ga ik nu mee aan de slag. Nu voorstellen de scope te vergroten naar de hele ggz, belemmert dat alleen maar. Daar is op dit moment ook geen draagvlak voor. Ik wil het dus nu houden bij wat ik doe. Ik zal de Kamer, zoals beloofd, na het BO cruciale ggz een terugkoppeling geven over de uitkomsten.

De **voorzitter**:

En het oordeel?

Staatssecretaris **Karremans**:

Ontraden.

Mevrouw **Westerveld** (GroenLinks-PvdA):

Er staat niet "de hele ggz", hè? Er staat "de hele cruciale ggz". Dat maakt het iets kleiner dan "de hele ggz", wat de staatssecretaris in een bijzin zei.

Staatssecretaris **Karremans**:

Excuus. Maar het oordeel blijft hetzelfde. Daarbij krijg je ook weer definitiekwesties. Ik denk

dat dat allemaal bekend is bij mevrouw Westerveld. Ik ben blij met en hoop de Kamer snel te informeren over de stappen die we nu zetten.

Dan de motie op stuk nr. 742 van de heer Thiadens van de PVV over het Centraal Toeleidingspunt als voorbeeld nemen in het AZWA en dit zo veel mogelijk in de rest van Nederland implementeren. Net als de heer Thiadens onderschrijf ik uiteraard het belang ervan dat mensen de juiste en passende zorg en ondersteuning krijgen. Als ik de motie zo mag lezen dat ik samen met de AZWA-partijen ga onderzoeken of we de pilot van het Centraal Toeleidingspunt van de regio Arnhem en Nijmegen kunnen opnemen als goed voorbeeld in de gereedschapskist van het AZWA, kan ik deze motie oordeel Kamer geven.

De **voorzitter**:

De heer Thiadens knikt instemmend.

Staatssecretaris **Karremans**:

Dan de motie op stuk nr. 743. Die is ook van de heer Thiadens en verzoekt om in samenspraak met de beroepsverenigingen te bevorderen dat artsen en verpleegkundigen in de ggz flexibel bij andere zorgaanbieders en/of op afwijkende werktijden inzetbaar zijn. Ik interpreteer deze motie breed, voor de hele ggz-sector, dus ook buiten mijn eigen portefeuille. Dat betekent dat het ook gaat over de portefeuille van mijn collega Maeijer van Langdurige Zorg. Wij kunnen samen zeggen dat wij deze motie steunen en die oordeel Kamer kunnen geven. De regering bevordert de flexibele inzet van zorgmedewerkers al door initiatieven gericht op regionaal werkgeverschap en onderlinge uitleen van personeel te stimuleren en door te faciliteren dat medewerkers flexibel op meerdere plekken kunnen werken, natuurlijk al naargelang hun behoeften. Voor de uitwisseling van zorgverleners over domeinen heen is vaak wel een aanvullende opleiding of bijscholing nodig, maar hiervoor kan door werkgevers tot 2026 nog gebruik worden gemaakt van SectorplanPlus. Daarmee krijgt de motie oordeel Kamer.

Dan de motie op stuk nr. 744, ook van de heer Thiadens. Die verzoekt de regering exclusiecriteria bij zorgaanbieders te schrappen, behalve wanneer dit strikt noodzakelijk is voor zorginhoudelijk te onderbouwen uitzonderingsgevallen. Die kan ik ook oordeel Kamer geven. In het AZWA zijn we al in gesprek, zoals ik heb aangegeven, over het schrappen van die exclusiecriteria. Het uitgangspunt is om exclusiecriteria bij zorgaanbieders te schrappen, behalve wanneer dit inderdaad strikt noodzakelijk is voor zorginhoudelijk te onderbouwen uitzonderingsgevallen. Wat dat betreft zitten we op één lijn.

Dan de motie op stuk nr. 745. Die is ook van de heer Thiadens. De heer Thiadens heeft een productieve middag! Die motie verzoekt de regering uit te spreken dat het volledige uitbannen van de marktwerking in de HIC en IHT niet is uitgesloten. Ik verwijs gemakshalve even naar het commissiedebat en natuurlijk naar wat ik net gezegd heb over het BO cruciale ggz, dat ik later deze middag voer. Daarmee geef ik de motie oordeel Kamer.

Dan de motie op stuk nr. 746 van de heer Van Dijk. Die verzoekt de regering de relationele benadering alsnog te verwerken in het aangekondigde tweede deel van het Actieprogramma mentale gezondheid en ggz, en hieraan concrete doelen te verbinden. Als ik de motie zo mag lezen dat wij het belang van de relationele benadering onderstrepen in het actieprogramma en hier concrete acties aan verbinden om dit in de praktijk te verbeteren, dan geef ik deze graag oordeel Kamer.

De **voorzitter**:

De heer Van Dijk knikt instemmend.

Staatssecretaris **Karremans**:

Tot slot ... Ik moet nog even op adem komen. Tot slot de motie op stuk nr. 747 van mevrouw

De Korte. Die verzoekt de regering om versnelling aan te brengen in de mentale gezondheidsnetwerken door te leren van succesvolle netwerken, te onderzoeken wat de barrières zijn en hoe deze weg te nemen en hierin op te trekken met de NZa, het Zorginstituut Nederland, de IGJ en zorgverzekeraars. Die kan ik ook oordeel Kamer geven, want net als deze motie onderschrijf ik het belang van een goede voortgang van de mentale gezondheidsnetwerken. Binnenkort verwachten we de resultaten van de implementatiemonitor van de mentale gezondheidsnetwerken, waarin de netwerken in oprichting zijn gevraagd naar knelpunten die zij ervaren bij hun implementatie. Mijn inzet is erop gericht om ook in het AZWA afspraken te maken over de mentale gezondheidsnetwerken.

Dank u wel.

Mevrouw **Van den Hil** (VVD):

Ik wil de staatssecretaris nog het volgende vragen. Ik had nog even een zinnetje gewijd aan de taakherschikking, de samenwerking van hbo-psychologen met kinder- en jeugdpsychologen. Ik hoor graag dat de staatssecretaris daar echt hard mee aan de slag gaat, want er ligt bijvoorbeeld ook nog een overgangsregeling van een kinder- en jeugdpsycholoog naar eventueel een gz-psycholoog. Dat zou met de sector opgepakt worden. Dat biedt echt grote kansen. Dat mis ik een beetje.

Staatssecretaris **Karremans**:

Ik denk dat we dat gewoon meenemen in de voortgang. Mevrouw Van den Hil benoemt hier een terecht punt.

De **voorzitter**:

Dank. We gaan even wisselen en dan krijgt de andere staatssecretaris het woord. Zij rekent speciaal langdurige- en maatschappelijke zorg tot haar werkterrein. Gaat uw gang.

Staatssecretaris **Maeijer**:

Dank u wel, voorzitter. Namens mij ook dank aan mevrouw Van den Hil voor de samenwerking, maar ook voor de leuke gesprekken en de humor. Ik wens je alle succes in de toekomst.

Voorzitter. Dan de moties. Allereerst de motie op stuk nr. 734 van mevrouw Beckerman. Deze motie is ontijdig, want dit wordt door mij opgepakt bij de implementatie van de EU-richtlijn over huiselijk geweld en geweld tegen vrouwen. In 2026 verwacht ik de behandeling in de Kamer. Veldpartijen worden op basis van de huidige planning in juli en augustus van dit jaar geconsulteerd.

De **voorzitter**:

Bij het oordeel "ontijdig" is het verzoek aan de indiener eigenlijk om 'm aan te houden, maar mevrouw Beckerman is er niet. Er wordt over nagedacht, maar dan blijft het oordeel "ontijdig" en dan zien we wel of die motie eventueel wordt aangehouden. De staatssecretaris kan doorgaan.

Staatssecretaris **Maeijer**:

De motie op stuk nr. 737 van mevrouw Rijkers: oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 740 van de heer Ceder moet ik ontraden. De Skaeve Huse zijn een van de woonvormen die gemeenten bieden voor mensen met gedrags- en/of psychische problemen die niet goed kunnen landen op een reguliere woonplek. Passende woonplekken bieden met voldoende draagvlak onder omwonenden is primair een lokale aangelegenheid. Vorig jaar heeft mijn ministerie in samenwerking met de VNG de knelpunten die gemeenten ervaren bij de realisatie van de Skaeve Huse in kaart gebracht. Deze zijn ook benoemd in de

voortgangsrapportage van het Nationaal Actieplan Dakloosheid en Beschermd Wonen van afgelopen juni.

Mijn ministerie ondersteunt gemeenten extra bij de huisvesting van aandachtsgroepen, bijvoorbeeld via de ondersteuningsstructuur en de middelen uit het Nationaal Actieplan Dakloosheid, via het Actieplan Passende zorg voor dakloze mensen met een Wlz-indicatie en door inzet van het Expertteam Huisvesting Aandachtsgroepen. Ook wordt in het programma Een thuis voor iedereen gewerkt aan meer betaalbare woningen met passende zorg en ondersteuning voor aandachtsgroepen. Het ministerie van VRO heeft het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting in voorbereiding. Dat voorstel ziet erop toe dat alle gemeenten in hun huisvestingsprogramma beschrijven op welke wijze zij voorzien in de woonbehoefte van aandachtsgroepen. Als de gemeente onvoldoende beleidsmaatregelen inzet, geeft dit voorstel de provincie en de minister instrumenten in handen om hierop te sturen.

Voor een deel van de aandachtsgroepen is meer nodig dan alleen een woning. Passende zorg en ondersteuning zijn natuurlijk randvoorwaardelijk voor adequate huisvesting en om ook weer zelfstandig te kunnen gaan wonen. Daarom ziet het wetsvoorstel er ook op toe dat gemeenten integraal beleid voeren ten aanzien van zelfstandig wonen met passende zorg en ondersteuning. Voor de zomer opent het ministerie van VRO een nieuwe tranche van de Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen, waarbij ook 30 miljoen beschikbaar is om betaalbare woningen voor aandachtsgroepen te financieren. De Scaeve Huse maken hier ook onderdeel van uit. Er is dus al een hoop inzet.

De heer Ceder sprak ook over het draagvlak als groot struikelblok. Dat herken ik. Er is een goede balans nodig tussen de draagkracht en de draaglast in een wijk. Dat is van cruciaal belang. Bij de aanpak van dakloosheid van het ministerie van VWS is ook het reduceren van het stigma een belangrijk speerpunt. Daarom hebben we in samenwerking met Het Beelddepot een toolkit laten ontwikkelen die gemeentelijke communicatieafdelingen en beleidsmedewerkers moet helpen bij het uitvoeren van de participatietrajecten. Daarnaast communiceren we over de maatschappelijke baten van de Scaeve Huse en het delen van de goede voorbeelden. Dat waren de moties.

Voorzitter. Ik had nog een vraag van mevrouw Westerveld: kan de staatssecretaris voor de zomer in een brief vermelden welke regio's geselecteerd worden voor de pilots met het actieplan, hoe de voortgang vordert, welke knelpunten de afgelopen maanden in beeld zijn gekomen en welke zijn opgelost? Ik begrijp de wens van mevrouw Westerveld om een vinger aan de pols te houden bij de voortgang van het actieplan. Daarin wil ik haar tegemoetkomen door de Kamer in ieder geval voor de zomer een eerste, korte update te geven over de voortgang die we tot dan toe kunnen melden. Mevrouw Westerveld weet dat ik al eerder heb aangegeven dat voor het eind van dit jaar een brede voortgangsbrief over de langdurige ggz volgt.

Voorzitter. Mevrouw Westerveld vroeg ook nog naar de laagdrempelige steunpunten. Ze zei dat de desbetreffende motie onvoldoende wordt uitgevoerd en vroeg hoe ik die motie ga uitvoeren. Zoals zij weet, is in het IZA afgesproken om tot een landelijk dekkend netwerk van laagdrempelige steunpunten te komen. Mijn indruk, die ik ook in het debat heb uitgesproken, is dat gemeenten zich er echt voor inzetten om deze afspraak na te komen. Het verkennend onderzoek dat is gedaan in het kader van de Stand van het land laat zien dat er nu zo'n 278 steunpunten zijn. De Kamer heeft dat in december jongstleden ontvangen. Onlangs is ook een ondersteuningsprogramma gestart om de ontwikkeling van het landelijk netwerk verder kracht bij te zetten. Gemeenten kunnen daarvan gebruik maken voor een verdere ondersteuning. Op dit moment kunnen gemeenten de laagdrempelige steunpunten onder andere financieren uit de middelen die zij uit het Gemeentefonds ontvangen voor de uitvoering van de Wmo. Daarnaast is structureel maximaal 135 miljoen extra beschikbaar

gesteld voor de uitvoering van het IZA. De verdere gesprekken over het AZWA lopen nog. Mevrouw Westerveld noemde het ook al. Ook daarin gaat het over de financiering.

Mevrouw **Westerveld** (GroenLinks-PvdA):

Ik weet hoe de financiering nu gaat; dat staat ook in de brief. Maar mijn punt is dat wij in de motie letterlijk aan het kabinet vragen om een structurele financiering te regelen. Ik vraag dan ook om dat uit te voeren. Als ik de woorden van mevrouw Maeijer goed begrijp, dan komt men daar in het AZWA op terug. Ik wil ten minste ergens zien dat de motie die gaat over de structurele financiering, wordt uitgevoerd en dat niet wordt gezegd: maar gemeenten kunnen dat doen.

Staatssecretaris **Maeijer**:

Ik snap de vraag. Ik heb net geprobeerd om vrij duidelijk te schetsen wat we tot nu toe hebben gedaan door te wijzen op de afspraken die tot nu toe in het IZA zijn opgenomen, op het ondersteuningsprogramma dat is gestart, op het aantal gemeenten dat al een laagdrempelig steunpunt heeft gerealiseerd — dat loopt en dat aantal stijgt eigenlijk nog steeds — op de financieringsmogelijkheden die er zijn en op de 135 miljoen die extra beschikbaar is gesteld. Ik heb ook tegen mevrouw Westerveld gezegd dat we daar ook in het kader van het AZWA over praten. Hoe dat verder wordt uitgewerkt, moeten we zien op het moment dat het akkoord er ligt.

Voorzitter. Dat waren mijn vragen.

De **voorzitter**:

Hartelijk dank aan u en aan de andere staatssecretaris.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:

Op 13 mei gaan we stemmen over de ingediende moties.